

Kunnskapsløftet, fagplaner og Leirskoleopplæring

- hvilke deler av læreplanen kommer en innom på leirskolen?

Innholdsfortegnelse:

Kroppsøving	s. 2
Naturfag.....	s. 4
Samfunnsfag	s. 6
Norsk	s. 8
Matematikk.....	s. 10
Mat og Helse.....	s. 11
KRLE.....	s. 12
Kunst og Håndverk.....	s. 14
Musikk.....	s. 15

Innledning

Et leirskoleopphold er en del av grunnskoleopplæringen til elevene. Undervisningen på leirskolen skal ha gode forankringer til gjeldende læreplaner. Jfr. Kunnskapsløftet LK06. Under har vi skissert hovedmål, samt ulike delmål som leirskolen kan bidra med sett opp mot fagene i skolen. Oversikten viser eksempler og er ikke fullt utfyllende. (Viser for øvrig til separate drøftinger av leirskoletilbudet sett opp mot Formålsparagrafen, Generell del og læreplandelen Prinsipper for opplæringen.)

Hovedmål

Leirskolen ønsker å gi elevene gode naturopplevelser og økt forståelse for naturen gjennom et enkelt friluftsliv og praktiske tverrfaglige arbeidsmåter med høy grad av elevmedvirkning.

Leirskolen ønsker å gi elevene gode rammer for å utvikle sosial kompetanse, evne til samarbeid og oppleve mestring.

Leirskolen ønsker å være en læringsarena som bidrar til å nå kompetansemålene gjennom å motivere, utfordre og stimulere til læring.

Kunnskapsløftet - generell del

Den generelle delen av læreplanen ligger til grunn for all undervisning. På leirskolen legger vi særlig vekt på følgende:

- Leirskolen ønsker å fremme naturglede og bidra til å fremme "det miljøbevisste mennesket".
- Leirskolen ønsker å gi gode rammer for utvikling av sosiale ferdigheter og dermed være med å styrke målet om "det samarbeidende mennesket".
- Leirskolen ønsker å motvirke fordommer og diskriminering, og fremme gjensidig respekt og toleranse ved å fokusere på «det meningssøkende mennesket».
- Leirskolen ønsker at eleven skal lære seg å få tro på egne evner og utvikle ansvar for egen læring og eget liv. Leirskole styrker målet om «det arbeidende mennesket».

Kunnskapsløftet – fagplaner

På leirskolen jobber vi tverrfaglig med mange fag. Mange av kompetansemålene vil elevene alltid nærme seg gjennom leirskoleopplæring, mens måloppnåelse på noen områder vil variere med om man er på leirskole på fjellet, i skogen eller ved kysten, og avhengig av årstider, vær, grupper osv.

Et godt arbeid ved hjemskolen i forkant og etterkant av leirskoleoppholdet vil styrke gevinstene og øke graden av måloppnåelse.

KROPPSØVING

Formål med faget

I kroppsøvfingsfaget er friluftsliv viktig (Kunnskapsløftet):

- "å gje barn og unge føresetnader for å ferdast og opphalde seg i naturen"
- "Det skal og vere med å gje elevane naturopplevingar og innsikt i å nytte naturen til idrett og friluftsliv på ein miljøvennleg måte"

En uke på leirskole vil uansett forkunnskaper, årstid og vær, være med på å gi elevene en mengde med varierte friluftserfaringer.

Kompetansemål etter 7. årstrinn:

Kompetansemål i LK-06. Mål for opplæringen er at eleven skal kunne:	Konkretisering av arbeid mot kompetansemål på leirskole.	Fjell/skog- og kystleirskole
Planlegge og gjennomføre overnattingsturer.	Planlegge og gjennomføre et leirskoleopphold. Det å dra på leirskole er noe som både planlegges og gjennomføres i stor grad av eleven selv. I tillegg har leirskolene et tilbud om overnatting ute, enten i lavvo, gapahuk eller lignende. Overnatting i snøhule er også et tilbud på fjellet.	Fjell/skog og kyst
Praktisere ski – og skøyteteknikker der det ligger til rette for det.	Varierte skiaktiviteter /skilek. Skiturer av ulik vanskelighetsgrad. Skøyting og skøyteteknikker. Trugetur, sparktur, alpint og snøbrett.	Fjell/skog
Orienterer seg ved hjelp av kart og kompass i kjent terreng.	Kart og kompass. Teori først, deretter praktisk øving etterpå. Orientering.	Fjell/skog og kyst
Planlegge og gjennomføre friluftaktiviteter og praktisere trygg ferdsel under varierte værforhold.	Vurdere været og lære å kle seg etter forholda. Pakk av sekk. Bekledningsteori.	Fjell/skog og kyst
Utføre varierte aktiviteter og delta i lek som fremmer utholdenhet, kondisjon og annen kroppslig utvikling.	Opplive naturen under skiftende vær og føre og lære at ulike forhold gir ulike naturopplevelser.	Fjell/skog og kyst
	Gjennomføre fotturer.	Fjell/skog og kyst
	Gjennomføre ulike skiturer.	Fjell/skog

<p>Svømming og selvberging som del av samspillet med andre og kjennskap til omgivelsene. Grunnlag for trygg bading, lek og andre fritidsaktiviteter</p>	<p>Gjennomføre aktiviteter på, ved og i ferskvatn og i saltvann (padling, roing, garntrekk, stangfiske og bading)</p>	<p>Fjell/skog og kyst</p>
<p>Utføre grunnleggjande teknikkar i svømming på magen, på ryggen, på sida, under vatn, og kunne berge seg sjølv i vatn.</p>	<p>Få erfaring med ulike svømmeteknikker som egner seg som selvberging utendørs under varierte værforhold, med og uten klær, med og uten redningsvest.</p>	<p>Fjell/skog og kyst</p>
<p>Praktisere trygg ferdsel og gjere risiko- og sikkerheitsvurderingar i, ved og på vatn under varierte værforhold.</p>	<p>Lære å kjenne farene ved ferdsel langs vann og elv. Sikker aktivitet og redning ved bruk av ulike båttypar, kano og kajakk. Få kunnskap om og erfaring med forskjellene på krav til svømming ute ift basseng. Selvinnsikt i egenferdighet, respekt for elementene.</p>	<p>Fjell/skog og kyst</p>
<p>Fortelle om lokale friluftslivs- tradisjoner.</p> <p>Praktisere noen aktiviteter med røtter i samisk tradisjon.</p>	<p>Få kjennskap til allemannsretten, men også lære å verne om den gjennom å ta vare på naturen. Fortellinger og sagn fra leirskolen og området rundt. Kjennskap til og bruk av lavvo. Prøve en natt i lavvo. På en trygg og naturvennlig måte lære å lage bål.</p>	<p>Fjell/skog og kyst</p>
<p>Utføre enkel førstehjelp.</p>	<p>Gjennomgang av hva man bør gjøre når man får en skade ute på tur. Bekledningsteori, med info om hvordan man kan forebygge skader. Livredning.</p>	<p>Fjell/skog og kyst</p>

NATURFAG

Formål med faget:

Kunnskap om, forståelse av og opplevelser i naturen kan fremme viljen til å verne om naturressursene, bevare det biologiske mangfoldet og bidra til bærekraftig utvikling.

Hovedområde:

På leirskole arbeider vi særlig ut fra hovedområdet "mangfold i naturen".

Naturgleden står i fokus når elevene skal tilegne seg kunnskap om og respekt for mangfoldet i

naturen, blant annet i studie av samspillet i ulike økosystemer.

Kompetansemål etter 7. årstrinn:

Kompetansemål i LK-06. Mål for opplæringen er at eleven skal kunne:	Konkretisering av arbeid mot kompetansemål på leirskole.	Fjell/skog- og kystleirskole
Elevene skal undersøke og beskrive blomsterplanter og forklare funksjonen til de ulike plantedelene.	Gjennom observasjon og undersøkelser i ulike økosystem; skal elevene: få kunnskap om plante og dyrelivet, bli kjent med et utvalg arter og hvordan de tilpasser seg til miljøet. Næringsnett og næringskjede.	Fjell/skog og kyst
Elevene skal undersøke og beskrive faktorer som påvirker frøspiring og vekst hos planter	-få kunnskap om et utvalg blomsterplanter, blomsterlause planter, mose, lav og sopp. Enkle eksempel på frøspiring og vekst. Turer i fjellet og i fjæra med innlagt biologi.	Fjell/skog og kyst
Elevene skal beskrive kjennetegn til et utvalg av planter, sopp og dyre- og fiskearter og fortelle hvordan disse er ordnet systematisk	-få kunnskap om ulike fiske- og dyrearter og sportegn. Fiskedisseksjon. Dyreteori. Ekskursjon i fjæra.	Fjell/skog og kyst
Undersøke og beskrive sentrale egenskaper ved noen mineraler og bergarter og hvordan de har blitt dannet.	Gjennom observasjon gi eksempel på ulike bergarter og hvilken betydning de har for landskap og vegetasjon. Steinsliping. Gruvebesøk. Tur til skiferbrudd. Fjelltur.	Fjell/skog og kyst
Forklare om begrepet klima, kjenne til noen årsaker til klimaendringer.	Hvordan klimaendringene påvirker ulike plante- og dyrearter, fugl- og fiskearter.	Fjell/skog og kyst

<p>Foreta relevante værmålinger og presentere resultatene med og uten digitale hjelpemiddel.</p>	<p>Værmåling; vindretning, nedbør, temperatur, skyer.</p>	<p>Fjell/skog og kyst</p>
<p>Planlegge, bygge og teste mekaniske leker, beskrive ulike bevegelser i lekene og prinsipp for mekaniske overføringer.</p>	<p>Energikamp. Lage vannrakett.</p>	<p>Fjell/skog og kyst</p>
<p>Gjenkjenne noen stjernebilder og beskrive fenomen som kan observeres på himmelen. Gjengi myter og sagn knyttet til stjernehimmelen og nordlys i norsk og samisk tradisjon.</p>	<p>Observasjon av stjernehimmelen. På leirskole er det rikelige muligheter for faglig læring utenom den tradisjonelle undervisningstiden. Mange leirskoler ligger gjerne i grisgrendte strøk med gode mørkeforhold og en fantastisk stjernehimmel.</p>	<p>Fjell/skog og kyst</p>
<p>Beskrive en modell for solsystemet og hvordan denne kan forklare observerte fenomen.</p>	<p>Forklare månens og solas innverknad på tidevatnet ved fjæra-ekskursjon og annen aktivitet ved sjøen.</p>	<p>Kyst</p>

SAMFUNNSFAG

Formål med faget.

Med utgangspunkt i observasjoner ute på tur vil leirskolen bidra til innsyn i natur og kulturlandskapet. Sette søkelys på naturlige og menneskeskapte forhold, før og nå. Lære om det kulturelle mangfoldet, og lære seg å reflektere omkring det tradisjonelle og det moderne.

Stimulere til økt bevissthet omkring sammenhenger mellom produksjon og forbruk, og konsekvenser som ressursbruk og livsutfoldelse kan ha på natur, klima og en bærekraftig utvikling.

Hovedområde i faget:

Hvordan en bygger opp samfunnsfaglig forståelse gjennom nysgjerrighet, undring og skapende aktiviteter.

Utvikle historisk oversikt og innsikt, og å undersøke og drøfte hvordan menneske og samfunn har forandret seg gjennom tidene.

Omfatter lokalisering og utbredelse av naturlige og menneskeskapte forhold på jorda, og skal stimulere til forståelse av hvordan og hvorfor de påvirker hverandre.

Kompetansemål etter 7. årstrinn:

Kompetansemål i LK-06. Mål for opplæringen er at eleven skal kunne:	Konkretisering av arbeid mot kompetansemål på leirskole.	Fjell/skog- og kystleirskole
<p>Registrere og ordne spor etter istida på hjemplassen og forklare hva istiden hadde å si for dannelse av landskap og hele landet.</p>	<p>Gjennom observasjoner gi eksempel på spor etter istiden og innblikk i hva istiden har hatt å si for utformingen av landskapet. Skuringsstriper Steinsliping Turer i fjellet og langs kysten.</p>	<p>Fjell/skog og kyst</p>
<p>Forklare hvordan produksjon og forbruk kan ødelegge økosystem og forurense jord, vann og luft og drøfte hvordan dette kan hindres og repareres.</p>	<p>Gjennom observasjoner gi lokale eksempel på moderne spor etter menneske og gi et innsyn i ulemper og fordeler dette kulturlandskapet medfører.</p>	<p>Fjell/skog og kyst</p>
<p>Bruke begrepet periode og vise sammenhenger mellom fortiden og nåtiden ved å plassere en rekke historiske hendelser på en tidslinje.</p>	<p>Gjennom observasjoner gi lokale eksempel på spor etter menneskene fra steinalderen til i dag, og gi et innsyn i hvordan menneskene har brukt naturen og dannet et kulturlandskap.</p>	<p>Fjell/skog og kyst</p>

<p>Skape fortellinger om menneskene i fortida og bruke de til å vise hvordan mennesker tenker og handler ut fra samfunnet de lever i.</p>	<p>Fortellinger og sagn fra leirskolen og området rundt</p>	<p>Fjell/skog og kyst</p>
<p>Forklare sammenhenger mellom naturressurser, næringer, bosetning og levevis.</p>	<p>Fortellinger fra området rundt leirskolen. Eks. seterdrift, gruvedrift, fiskerinæring, industrialisering.</p>	<p>Fjell/skog og kyst</p>
<p>Beskrive hovedtrekk ved bronsealderen og jernalderen og gjøre rede for hvordan jordbruket forandret levemåten i Norge og Norden</p>	<p>Vise miniatyrmodell av jernutvinningsgrop, og forklare bruken.</p> <p>Fangstgrop-anlegg.</p>	<p>Fjell/skog</p>
<p>Presentere en aktuell samfunnskonflikt og drøfte forslag til løsning</p>	<p>Dyreteori, som blant annet kan belyse rovdyrkonflikten.</p>	<p>Fjell/skog og kyst</p>
<p>Lese, tolke og bruke papirbaserte og digitale kart og kunne bruke målestokk og karttegn.</p>	<p>Bruk av kart, kompass og GPS på tur.</p> <p>Orientering.</p>	<p>Fjell/skog og kyst</p>

NORSK

Formål med faget:

Produsere ulike typer tekster med hensiktsmessige verktøy, og tilpasse språk og form til ulike formål, mottakere og medier.

Norsk kulturarv byr på et forråd av tekster som kan få ny og uventet betydning når perspektivene utvides.

Kulturarven er slik sett en levende tradisjon som forandres og skapes på nytt, og norskfaget skal oppmuntre elevene til å bli aktive bidragsyttere i denne prosessen.

Hovedområde:

Lytting er en aktiv handling der eleven skal lære og forstå gjennom å oppfatte, tolke og vurdere andres utsagn.

Eleven skal kunne utvikle evnen til å kommunisere med andre og uttrykke kunnskap, tanker og ideer med et variert ordforråd i ulike sjangere.

Tilpasse språk, uttrykksformer og formidlingsmåte til kommunikasjonssituasjonen.

Kompetansemål etter 7. årstrinn:

Kompetansemål i LK-06. Mål for opplæringen er at eleven skal kunne:	Konkretisering av arbeid mot kompetansemål på leirskole.	Fjell/skog- og kystleirskole
Drøfte og vurdere skjønnlitterære tekster med utgangspunkt i egne opplevelser og med forståelse for språk og innhold.	Elevene blir fortalt fortellinger bl.a. rundt leirbålet, på tur, kveldssamlinger etc.	Fjell/skog og kyst
Lytte til og videreutvikle innspill fra andre og skille mellom meninger og fakta. Uttrykke og grunngi egne standpunkter og vise respekt for andres.	Meningsbrytninger i et nytt miljø sammen med elever fra andre skoler og deler av landet.	Fjell/skog og kyst
Bruke sang, musikk og bilder i framføringer og presentasjoner.	Samlinger og underholdning med ulike innslag.	Fjell/skog og kyst
Opptre i ulike roller gjennom drama-aktiviteter, opplesing og presentasjon.	Samlinger og underholdning med ulike innslag.	Fjell/skog og kyst

<p>Skrive tekster med klart uttrykt tema og skape sammenheng mellom setninger og avsnitt.</p> <p>Skrive fortellende, beskrivende, reflekterende og argumenterende tekster etter mønster av eksempeltekster og andre kilder, og tilpasse egne tekster til formål og mottaker.</p> <p>Sammenligne talemål i eget miljø med noen andre talemålsvarianter og med de skriftlige målformene bokmål og nynorsk. Gi eksempler på og reflektere over hvordan språk kan uttrykke og skape holdninger til enkeltindivider og grupper av mennesker.</p>	<p>Som forberedelse og etterarbeid. Bruke planlegging og opplevelser fra leirskoleoppholdet til å motivere for skriving, og stimulere til skriveglede.</p> <p>På leirskole er det ofte elever fra ulike deler av landet, med ulike dialekter og ulik etnisk opprinnelse. Gjennom å bo og leve sammen, blir det en praktisk og virkelighetsnær læringsarena for talemål og talemålsvarianter.</p>	<p>Fjell/skog og kyst</p> <p>Fjell/skog og kyst</p>
---	--	---

MATEMATIKK

Formål med faget:

Matematikk er ein del av den globale kulturarven vår. Mennesket har til alle tider brukt og utvikla matematikk for å systematisere erfaringar, for å beskrive og forstå samanhengar i naturen og i samfunnet og for å utforske universet.

Hovedområde:

Matematikkfaget i skolen medverkar til å utvikle den matematiske kompetansen som samfunnet og den einskilde treng. For å oppnå dette må elevane få høve til å arbeide både praktisk og teoretisk.

Opplæringa vekslar mellom utforskande, leikande, kreative og problemløysande aktivitetar og ferdigheitstrening.

I praktisk bruk viser matematikk sin nytte som reiskapsfag.

Elevane må utfordrast til å kommunisere matematikk skriftleg, munnleg og digitalt.

Konkretisering, tallforståelse, målinger, beregninger.

Kompetansemål etter 7. årstrinn:

Kompetansemål i LK-06. Mål for opplæringen er at eleven skal kunne:	Konkretisering av arbeid mot kompetansemål på leirskole.	Fjell/skog- og kystleirskole
Gjere overslag over og måle storleikar for lengd, areal, masse, volum, vinkel og tid	Praktiske oppgaver der ulike målinger inngår. Eks. reisen til/fra leirskolen, turplanlegging på leirskolen, fiske, matlaging mm. Konkretisering.	Fjell/skog og kyst
Bruke målestokk til å berekne avstandar og lage og samtale om kart og arbeidsteikningar, med og utan digitale verktøy	Praktisk bruk av kart, kompass og GPS	Fjell/skog og kyst
Bruke forhold i praktiske samanhengar, rekne med fart	Beregne tid ved fotturer, båtturer etc.	Fjell/skog og kyst
Økonomi	Planlegge og budsjettere leirskoleturen. Disponere lommepenger.	Fjell/skog og kyst

MAT OG HELSE

Formål med faget:

Som praktisk fag skal opplæringen i mat og helse stimulere elevene til å lage mat og skape arbeidsglede og gode arbeidsvaner, og til å bli bevisste forbrukere, slik at de kan ta ansvar for mat og måltid, både i hjem og fritid og i arbeidsliv og samfunnsliv. Opplæringen i faget skal medvirke til en bevisst og helsefremmende livsstil.

Hovedområde:

Utvikle ferdigheter og motivasjon til å velge en helsefremmende livsstil.

Kompetansemål etter 7. årstrinn:

Kompetansemål i LK-06. Mål for opplæringen er at eleven skal kunne:	Konkretisering av arbeid mot kompetansemål på leirskole.	Fjell/skog- og kystleirskole
Lage trygg og ernæringsmessig god mat, og forklare kva plass dei ulike matvaregruppene har i kosthaldet	På leirskolen er det fokus på enkelt, sunt norsk kosthold, med nødvendige tilpasninger i forhold til allergier, dietter og kulturer.	Fjell/skog og kyst
Forklare hvordan maten virker som energikilde og byggemateriale for kroppen	Sunt kosthold, næringsinnhold, vitaminkilder/solas virkning. Forklare sammenhengen mellom aktivitet og behovet for næring i form av mat og drikke. Eleven har selv ansvar for å smøre sin egen niste og ha med seg drikke.	Fjell/skog og kyst
Samtale om tilrådingane for eit sunt kosthald frå helsestyresmaktene, og gi døme på samanhengen mellom kosthald, helse og livsstil.	På leirskolen blir det fokusert på betydningen av sunt kosthold, fysisk aktivitet og søvn, og sammenhengen mellom disse. Elevene får kjenne på betydningen av dette for å ha overskudd til leirskoleaktivitetene.	Fjell/skog og kyst
Vurdere kva god måltidsskikk inneber.	Med store grupper i matsalen er det fokus på god måltidsskikk. Elevene deltar i den daglige praktiske gjennomføringen for en smidig og god avvikling av måltidene.	Fjell/skog og kyst
Lage mat i naturen og bruke naturen som ressurs.	Tilberede mat på bål, selvfisket fisk, tangsuppe, bær, sopp, frukt og urter.	Fjell/skog og kyst

KRLE

Formål med faget:

Religiøst og livssynsmessig mangfold setter i stadig større grad preg på samfunnet. Kjennskap til ulike religioner og livssyn, etikk og filosofi er en viktig forutsetning for livstolkning, etisk bevissthet og forståelse på tvers av tros- og livssynsgrenser. Faget skal være en møteplass for elever med ulik bakgrunn, der alle skal bli møtt med respekt.

Undervisningen skal stimulere til allsidig dannelse og gi rom for undring og refleksjon. Videre skal faget bidra til evne til dialog mellom mennesker med ulik oppfatning av tros- og livssynsspørsmål. Dette innebærer respekt for religiøse verdier, menneskerettighetene og menneskerettighetenes etiske grunnlag.

Kristendom, religion, livssyn og etikk er et ordinært skolefag som normalt skal samle alle elever. Opplæringsloven legger til grunn at undervisningen skal være objektiv, kritisk og pluralistisk. Det innebærer at den skal være saklig og upartisk og at de ulike verdensreligioner og livssyn skal presenteres med respekt. I undervisningen skal det ikke være forkynnelse eller religionsutøvelse. Likeverdige pedagogiske prinsipper skal legges til grunn. Det innebærer at alle religioner og livssyn skal behandles på en faglig og sakssvarende måte ut fra sitt særpreg og mangfold.

Tilpasset opplæring er et overordnet prinsipp. I undervisningen skal det benyttes varierte og engasjerende arbeidsmåter som skal bidra til å formidle alle sider ved faget. Det må samtidig utøves varsomhet ved valg av arbeidsmåter. Spesielt gjelder varsomheten arbeidsmåter som foresatte og elever ut fra egen religion eller eget livssyn kan oppleve som utøvelse av annen religion eller tilslutning til annet livssyn. Både individuelle og lokale hensyn bør ivaretas.

Hovedområde:

Filosofi og etikk

Hovedområdet *filosofi og etikk* omfatter filosofisk tenkemåte og etisk refleksjon. Noen sentrale filosofer inngår, og grunnleggende livsspørsmål, moralske verdivalg og etiske begrunnelser står sentralt. Området omfatter også holdninger og aktuelle etiske problemstillinger i barns og unges liv, i lokalsamfunnet og i den globale verden. Innenfor hovedområdet behandles sammenhenger mellom etikk, religion og livssyn.

Kompetansemål etter 7. årstrinn:

Kompetansemål i LK-06. Mål for opplæringen er at eleven skal kunne:	Konkretisering av arbeid mot kompetansemål på leirskole.	Fjell/skog- og kystleirskole
Samtale om etikk i forbindelse med ulike familieformer, forholdet mellom kjønnene, ulik kjønnsidentitet og forholdet mellom generasjonene	Ved å bo og leve sammen en uke på leirskole; ulike generasjoner og ulike kulturer, blir det en arena der man naturlig kommer inn på disse temaene.	Fjell/skog og kyst

<p>Samtale om etniske, religiøse og livssynsmessige minoriteter i Norge og reflektere over utfordringer knyttet til det flerkulturelle samfunnet</p>	<p>Få oppleve å bo og leve tett sammen på tvers av etniske, religiøse og kulturelle grenser. Oppleve hvilke praktiske tilpasninger som kan gjøres for at det skal fungere bra. Leirskole som integreringsarena. Bryte ned fordommer, utvikle toleranse og respekt. Erfare at kosthold og bekledning er ytre forskjeller.</p>	<p>Fjell/skog og kyst</p>
<p>Samtale om filosofi, religion og livssyn som grunnlag for etisk tenkning og kunne drøfte noen moralske forbilder fra fortid og nåtid</p>	<p>Etiske og moralske spørsmål blir utfordret i praksis når ulike kulturer møtes; i og utenfor undervisningsøktene.</p>	<p>Fjell/skog og kyst</p>
<p>Diskutere rasisme og hvordan antirasistisk arbeid kan forebygge rasisme</p>	<p>Rasistiske holdninger blir utfordret gjennom samvær og samhandling i et oversiktlig og kontrollert leirskoleliv.</p>	<p>Fjell/skog og kyst</p>
<p>Forklare viktige deler av FNs verdenserklæring om menneskerettigheter og samtale om betydningen av dem</p>	<p>Naturlig å komme inn på i det flerkulturelle leirskolelivet.</p>	<p>Fjell/skog og kyst</p>

KUNST OG HÅNDVERK

Formål med faget:

Praktisk skapende arbeid i verkstedene med å gi form til opplevelser og utvikle produkter står helt sentralt i faget.

Estetisk kompetanse er en kilde til utvikling på flere nivåer, fra personlig vekst, via innflytelse på ens egne omgivelser til kreativ nytenkning i et større samfunnsperspektiv.

Hovedområde:

I design står formgiving av gjenstander sentralt.

Inspirasjon fra kunsthistorien, fra helleristninger via antikken og renessansen til dagens kunstverk i vårt flerkulturelle samfunn, danner utgangspunkt og referanse for elevens fantasi og eget skapende arbeid i ulike materialer.

Kompetansemål etter 7. årstrinn:

Kompetansemål i LK-06. Mål for opplæringen er at eleven skal kunne:	Konkretisering av arbeid mot kompetansemål på leirskole.	Fjell/skog- og kystleirskole
Benytte ulike teknikker til overflatebehandling av egne arbeider	Steinsliping	Fjell/skog/kyst
Lage enkle bruksformer i ulike materialer	Spikking, male på skiferstein	Fjell/skog
Bruke ulike grafiske teknikker i eget arbeid Samtale om opplevelse av hvordan kunstnere har benyttet form, lys og skygge og bruke dette i eget arbeid med bilde	Akvarellmaling	Fjell/skog og kyst

MUSIKK

Formål med faget:

Musikkfaget spiller en sentral rolle i en tilpasset opplæring i en inkluderende skole. Gjennom innhold og aktivitetsformer som søker å møte elevenes uttrykksbehov og gi rom for estetiske opplevelser, kan faget bidra til erkjennelse, innlevelse, utfoldelse og deltakelse.

Hovedområde:

Sentralt står øving, musikalsk kommunikasjon, samspill, samhandling og formidling.

Kompetansemål etter 7. årstrinn:

Kompetansemål i LK-06. Mål for opplæringen er at eleven skal kunne:	Konkretisering av arbeid mot kompetansemål på leirskole.	Fjell/skog- og kystleirskole
Synge unisont og flerstemt i gruppe med vekt på intonasjon, klang og uttrykk	Allsang	Fjell/skog/kyst
Framføre sanger og viser fra eldre og nyere tid	Lokal tradisjonssang	Fjell/skog/kyst
Delta i framføring med sang, spill og dans der egenkomponert musikk og dans inngår	Klassene har kveldsunderholdning for hverandre. Innslagene planlegges gjerne av elevene før de kommer til leirskolen.	Fjell/skog og kyst